ڕێگای گەل

کرێکارانی جیهان یەکگرن !

بڵاوکراوەی سیاسی- خەبەری کۆمیتەی کوردستانی ڕێکخراوی یەکێتی فیدائیانی کۆمۆنیست ژمارە ١ سێشەمە ١٣٨٠/١١/٣٠ Feb.19th .2002

بەشی کرێکاران لە بەرهەمی کاریان — لاپەڕەی ١

کینەی چینایەتی و تەبلیغی چەکدارانە — لاپەڕەی ٢

شەری زێرینگری نیوان ئێران و ئەمریکا — لاپەڕەی ٣

واژەکانی سیاسی — لاپەڕەی ٤

سەروتار

دەورێکی تازە لە بڵاوکراوەی ڕێگای گەل دەستی پێ کرد. ڕێگای گەل لە دەورەی پێش دا کاتێك زەعفی لە ڕادە بە دەری هێزی پۆلیسی وێڕای کۆماری ئیسلامی ڕێکخراوە خەباتگێڕە سیاسیەکان و لەوانە ڕێکخراوی چریکەکانی فیدایی گەل ئێرانی بە کوردستان دەرکرد، وەك ئەرێوی سیاسی کۆمەڵەی ناوچەی ڕێکخراو لە گەل خەباتی خەباتگێڕی کورد بڵاو بوو.

لە ماوەیەکی کەمی شەست و بە هەرە جەماوەرەکانیك کە تووشی ڕێکخراو بوو و هەروا دواهاتەکانی کۆمەڵی ٤ ڕێبەندانی ١٣٦٤ بڵاو کرانی ڕێگای گەل ڕاوەستا.

لە مەودای ئەم دەورە تا ڕادەیەك دوور و درێژە کە بڵاو کرانی ڕێگای گەل ڕاوەستا بوو، ڕێکخراوی چریکەکانی فیدایی گەلی ئێران وەك بەشێك لە بزووتنەوەی چەپی کۆمۆنیستی و کرێکاری ئێران و بەشێك لە بزووتنەوەی کۆمۆنیستی جیهانی توشی گۆڕانکاری زۆر بووە. هەڵوەشانی یەکێتی سۆڤیەت و تورەوگەی سۆسیالیزم، کۆتایی زۆرە ملی تیۆریالیزمی جیهانی و ئاڵوگۆڕەکانی بەدوای ئەو کە لە سیاسەتەکانی ئاڵای جیهانی و سەدووقی بە جەنووبی ئەو و ڕەنگدانەوەی بووە پەلاری بۆ کۆمەڵگای مەدەنی لە ئاستی ئاڵای جیهانی بە مەبەستی کۆنترۆڵ کردنی دەسی دەوڵەتان لە سەرچاوەکانی ئاوەزی و سەرمایە ئاماژەی دەرئەنجامی شکڵی گرت و تەوژمی و کۆپی ئەم سیاسەتانە کە لە ئاوەدانی ماڵی باسوان بە ڕێبەری خوار بە ناو "ئیمپراتۆری خوارێ" کۆماری ئیسلامی بووە خوراکی حەشار، ئەمانە پێکەوە ڕۆڵی کارەکانیان بووە بە دەرئەنجامی قەبە و ئامێ قوان لە ناو بزووتنەوەی چەپ و کۆمۆنیستی و لە سەر ئاستی هەڵسەنگاندنی وەڵامەکان. کۆمۆنیستەکان دەستیان دایە پاڵاوتنی زیرەکانە. ڕێکخراوی یەکێتی فیدائیانی کۆمۆنیست وەك بەشێك لە ڕێکخراوی چریکەکانی فیدایی گەلی ئێران کە بار ئەم ئاڵو گۆڕانە پێك هات ڕێکخراوی یەکێتی فیدائیانی کۆمۆنیست لە گەل باوەڕ بە خەباتی چەپایەتی و ئەرکی مێژووی چینی کرێکار و بە پاڵپشتی بە هێزی لە بن نەهاتووی کرێکاران و زەحمەتکێشان. دەستی دایە هەڵسەنگاندنی بونیادەکانی "بونیادەکانی پۆلیتیکی و هەموو ئاماژەی حەشار بەرامبەر بەسەر کۆی کۆنگرەی یەکەمی ڕێکخراو لا بردو لە پەیوەندی لە گەل کۆمەڵانی کرێکار زەحمەتکێش بە جیگای دانی تووشە و ئاکامەکانی لە ڕووداو ئاگرین کە بە قوتی ڕزگاری لە سەرمایەداری لە شێوەی جگە لە سۆسیالیزم. کرێکاران و زەحمەتکێشان بە خەباتی بەردەوام بو سۆسیالیزم وەك تەنیا ڕێگای ڕزگاری لە بەشێك کە پەیوەندیەکانی سەرمایە داری بە سەر هەرزەکانی دامەهاتووە. مانگوار دەکات، لە گۆڕەپانی شێوازی چالاکی لە پەیوەندیەکانی بوونزکرتیك و بەرخورد لە سەرووە و ڕەفتاری ئاماژەشەر و ڕووداوەوانەی کە لە پەیکەری ڕێکخراو بوو و لە کوردستان کارەساتی خولقاند.

سەرووی دانا و لە پەیوەندی لە گەل ڕێکخراوەکانی تری چەپ و کۆمۆنیستی ئاو بزووتنەوە و هەروا توێژینەوەی پێشکەوتوو ی ئەزی کۆماری ئیسلامی پەیوەندی دارستانە و باشی دامەزراند ئو هەموو هەوڵی خۆی بو پێك هێنانی زیرەکی بەکگرتوو لە هێزەکانی وانیکال و خەباتگێڕ ئەزی کۆماری ئیسلامی بە دەورەبەری ئەم داهوازەیەی کە پەیوەندی هەیە بە خەباتی کرێکاران و زەحمەتکێشانی ئێران بو گەیشت بە ژیانێکی نیشتمانی، وەدەرخستووە.

کۆنگرەی دووهەمی یەکێتی فیدائیانی کۆمۆنیست گرینگی زۆری دوانە پێرە پێدانی خەباتی لە ناوخۆی وڵات و شوورای ناوەندی ڕێکخراو بەرنامەکانی زۆر بۆ نوژاندن کردنی نوێگەیەکانی پەیوەندی لە گەل ناوخۆ

لە دەستوور دانا و لە گەل بە هێز کردنی چالاکیەکان لە ناوچەکانی سەر سووری ئێران. کەلەکەکانیش بو پەیوەندی لە گەل ناوخۆ دامەزراند و بە هێزیان کرد. کۆمیتەی کوردستانی ڕێکخراوەیش ئەم پەیوەندە نوژاندن کرا، کە ئەم کۆمیتەیە هەر لە تەمەزووە بە لە بەر چاوگرتنی هەل و مەرجی کوردستان و گەشەی فیکری و سیاسی بزووتنەوەی گەل کورد ڕەوتێکی تایبەتی هەیە لە لایەکی دیکەوە و بەڵام بە چاوگرتنی گرینگیت کە بەرنامە بە هێزە سەری سۆسیالیستی کیشەی میللی وەك دەسەڵاتی کۆماری ئیسلامی وەك پشتەی بەکەتی دلخوازانی نەتەوەکان لە ئێرانی سۆسیالیستی داوە. کۆمیتەی ئەنجامی ڕێکخراوی یەکێتی فیدائیانی کۆمۆنیست لە گەل ڕێکخراوەکانی تری پێشکەوتووی میللی و سۆسیالیستی لە کوردستان وەك ئامێری پێش خستنی خەباتی میللی و سۆسیالیستی و وەك ڕاسی ئاشتی بەرامبەر تەنەوەکانی داپلشتووی ئێران و ژیانی ئاشتیانەی لەوان دەدەمەزرێنی.

هەموو ئەم ئاڵو گۆڕ و ئاڵوگۆڕە بڵاو کرانی سەر لە نوێ ڕێگای گەل وەك ڕاگەیاندن ڕاوی جەنگاوەران و شوورشگێڕی کۆمۆنیستی فیدایی، کۆتا پێیست هەموو ئەمە ئەمە دەبی کە بە بڵاو کرانی دەورێکی تازە ئەم بڵاوکراوە بتوانن خەباتگێڕانی گەل کورد لە گەل دوانگە و بوچوونی ئەوبەشگێڕەی یەکێتی فیدائیانی کۆمۆنیست ئاشنا بکەن و بتوانن بە خەباتی هاوبەشیان کوردستان بکەن بە پێگەیەك بو خەباتی سۆسیالیستی.

شەرزاد ئێرانی

سەرەتای قۆناغی نوێ

بابەتی حوارەوەی وەرگێڕانی وتارێکە لە ئاوازی قوناغی نوێی بە ناو بەشانی "بەشی کرێکاران لە بەرهەمی کاریان" لە بڵاوکراوەی سیاسی- خەبەری جیهان-ژمارەی ٩٥.

لە بەرهەم هێنانی سەرمایەداری سەنعتی گەورە لە کاتی کار کردنی کرێکاران ئاڵیەك بەو بەرهەمانەی کە بو کۆمەڵانی کرێکار و زەحمەتکێشانی کۆمەڵگا جگە لە چارەرەشی و هەژاری شتێکی دیکە بە دیاری ناهێنی. لە حاڵێکدا ئەم بەرهەمە بوسەرمایەدارەکان بانی خاوەنەکانی ئامرازی بەرهەم هێنان هەموو شتێك بەڵام چینی کرێکار لە بەرهەمی کاری خۆی تەنیا هەژاری، بێکاری، نەخۆشی و چارەنووسی چینی کرێکار هەموو ڕۆژ بەشێکی کەمتر لە دەسەڵاتی خۆی بە دەست دێنی. خەباتی بۆ بە دەست هێنانی بەرهەمی کار، خەباتێکە ئەساسی و ڕۆژانە، خەباتێك کە پرۆلەتاریا بوسەر گەوتن لەوێی پێویستی هەیە بە ئاگە پاشتێکی هەموو لایەنە لە سیاسەتی ئیستاتا و سیستەمی نشتمانیی دنیای سوسیالیزم. بۆچینی کرێکار زەحمەت گرتنی ئەساسی لە پەیوەندیەکانی نێوان کەسی و کۆمەڵایەتی، ئەساسیترین و گرینگترین پاڵپشتەکانی خەباتە لە خەباتی کۆمەڵایەتی. ئەو خەباتەی کە بوسەر گەوتن دەیگەڕێنە ڕیفۆرمیزمی سەندیکایی ئیستاتا دووری بکات و بە زەحمەت گرتنی کۆمەڵایەتی بوسەرمایەداری کۆمەڵگای بەرەو پێش بچێت. ئەگەیشتن لە ئەمەی بوونی پەیوەندیەکانی نادووری و کۆمەڵایەتی ئاڵ و ئەگەیشتن لە ئەمەی و ڕووتی ئاوازی ئاوخۆی ئەم ئەمەیە. گرینگی ڕووی هەیە لە تاسی ڕاپاری چینی کرێکار و دەتوانی بیبە چەکێکی بە هێز لە خەباتی پرۆلەتاریا ئەزی سەرمایە.

خەباتێك کە سەرگەوتن لەوی تەنیا و تەنیا بە لە بەر چاوی سیستەمی سەرمایەداری سەرگەوتن دەبی. لێکدانەوەی ئەمەی کە لە بەرنامە ئاشتی نادووری و بەرەوپێشی کاروباری کۆمەڵایەتی بە کۆمەڵگای سەرمایەداری، کرێکار چ ڕەوتێکی هەبە و ئەم ڕەوتە لە کۆمەڵگای سوسیالیستی چیە، دەبی لە هەر کاتێك و لە هەر شوێنێك لە لایەن کۆمۆنیستەکان پەسەند بکرێت. چونکە ئەم جیاوازیە لە ڕەوتی کرێکاران لە بەرنامە ئاشتی نادووری و بەرەوە بردنی کاروباری کۆمەڵایەتی، جیاوازی ئەساسی ئەو دوو سیستەمەیە و لە خەباتی کۆمەڵایەتی پرۆلەتاریا ڕەوتێکی بەرچاو و گرینگ دەبینی و زۆری ئەوان لە ڕیزەکانی ڕیفۆرمیستەکان جیا دەکاتەوە. ئەگەیشتن و زانستی چالاکی پرۆلەتاریا دەبی لە خەباتی ڕۆژانەی ئەو و لە داوەری داهوازیەکان و ئەگەیشتنی پەیوەندی کە بوون خەباتی ئیستا و ئاماژەی ئەساسی یانی سوسیالیزم دەربکەوی. زانیاری بە بەسەرهاتی سیستەمی سەرمایەداری و مەکانیزمی ئەم سیستەمە و ڕەوتی کرێکار وەك فرۆشیاری هێزی کار و بریەش لە هەر چەشنە دەسەڵاتێك بە سەر ئامرازەکانی بەرهەم هێنانی کۆمەڵایەتی پەیوەندی کار و سەرمایە و گۆڕینی کار بە کەرەستە و کاری ڕیادی کرێکار بە ڕیدەداری و سوود و لە کۆتایی:

←

کار، خانوو، ئازادی، کۆماری فیدراتیوی شوورایی!

پەنجاوەی بەشی کرێکاران.

ڕاندە و بابەجەی کەوەستەی بەرهەمی هاوو و بەشی کرێکاری لە بەرهەمی کاری خۆی. بابەتەکانی گرنگ کە تێگەشتنی جیی کرێکار لە بەنوەندی بزاڤ خەباتی تەمەن و تاماڤی داهاتوو ئیزاری دەکات و بەرگری دەکات لە نیکەل بوونی ئەو لە گەڵ ڕطوزمیزم. هەروەزیك کە لی بەر دەبی، جیی کرێکاری جیهانی لە باوەڕتوانیکی جرایو لە ڕوژی پێش تر زیان بە سەر دەدات. لە گەڵ بەرەو پێش چوونی تەکنولوژی و کاری بەردەوامی کرێکار، ڕادەی بەرهەمەکان ڕوژ بە ڕوژ دەچینە سەر، جگە بەشی کرێکاران لەم ڕوژئو بوونی بەرهەم تەیا هەراری و زەحمتی ئەوەری و کۆمەڵایەتیە مەرزەنوی جیهانی سەنعەتی ڕوژئو بابەتەکە بۆماڵ ڕوود دەکات بە لە بەو چاو گرتنی سەرزەنوی جانب کراو لە هەفتە نامەی ئەکیکی نوی/ڕیکەکوتی ٢٧ سپتامبەر لە سوئید. لە مەودای دەیەی ڕابردوو ڕادەی بەرهەمەکانی سەنعەتی لە هەبەك لە وڵاتانی ڕوژ ئاوا تا سوریی ٥٠لە سەد زیاد بووە. ڕادەی بەرهەمەکانی سەنعەتی لە نیوان ساڵەکانی ١٩٩٠ تا کو ٢٠٠٠ لە سوئید ٤٩ لە ئەمریکا ٤٠ لە کانەدا ٤٤ لە سەد بووە. ئەمە بەم مانایە کە کرێکاران لەم وڵاتانە بە فروشتنی هێزی کاری خۆیان کە مەودای دە ساڵی ڕابردوو، ڕادەی بەرهەمی سەنعەتی لەم وڵاتانە تاکو ٥٠لە سەدی بوونەوە سەری. سوڕشیە کە دەتوانی لەم وڵاتانەش تا ڕادەیەك بەو بەسەلە بووە سەری بەشیکی لەم ڕوژ بووە تاکەی بە کار هەبای تەکنیکی نوی و بەشیکی دیکەش ناکامی ڕاستەوخۆی کاری زیادی کرێکارانە. ئەمە دەزانین کە سەدەی کاری کرێکاران لە نیکرای لەم وڵاتانە زیاد کراوە، ڕۆژ کرانی بەرهەمی ٥٠لە سەدی دە ساڵی ڕابردوو، چ ناکامی بە کار هەبای تەکنیکی نوی نیە، و چ ڕاستەوخۆ ناکامی سەدەکانی کاری زیادی کرێکاران نیە. شەك لە ئەسلی دابەش لەم ڕوژ بووە، کە ناکامی کاری کرێکارانە باگوری ئەمە کرێکارە کە بە گوڕیس کاری خۆی بە کەوەستە بەرهەمەکان نووست دەکات. ئەمە ئاگەر ئەمرازەکانی نوی‌تر کە بەر دەست نیە بەرهەمی زوڕتر بەرهەم دەنێ. جگە لە بەشی کرێکاران بەلی خاوەنەکانی ئەسلی لە ڕوژ بوونی بەرهەم تا چ ڕادەیەك، ناکامی ڕەزامەندی ئاوا بەرسیڤیك دەبی ڕووت نیە، ئەوەی کە ڕەنجی بسوە و کەوەستەی بەرهەم هێزە دەبی‌بەشیکی ڕۆژئوایش هات. جگە لە سیستەمی سەرمایەداری بە پێچەوانەی ئەمەیە ئاگەر بروانە ئاکو گۆڕەکانی حەق دەبی و مووچەی کرێکاران و مووچەگرەکان لە دە ساڵی ڕابردوو. دەبینی کە بە ئەمە حەق دەبەکان و مووچەکان زیاد نەبووە، بەڵکو دابش بەرەو لە کۆمەڵگای سەرمایەداری هەیە فرەیی بەرەو لایەك و دەبینی کە لە گەڵ ڕۆژ بوونی بەرهەم هیچی هەر کەوەستەیان چەندە بە مووچەی ئەوان زیاد بووە. ئەم سەرزەنیە نیشان دەدا کە دەلیلی هەر کەمی لە ناو کۆمەڵگا بە نیسبەت زیاد بوونی بەرهەم هیچ لە مەودای دە ساڵی ڕابردوو لە وڵاتانی ناوەڕاو بە گشتی دابەزیوە. لە ئەمریکا ٣/٥ لە سوئید ٥٠ لە ژاپۆن لە سەد چووە سەری. بەڵام بەشی مووچەگرەکان و ئەو داوەدا کرێکاران کەم کراونەتەوە. یانی لە کاتی ڕۆژ بوونی قازانج و داهاتی کارخانەکان، کرێکاران ڕۆژ بە ڕۆژ ڕۆژ هەژارتر دەبن. ئەمە ئاگەر مووچەگرەکان لە بەکار جیا بکەین و مووچەگرەکانی سەرەوە و بەرزەوەنی کارخانەکان جیا بکەین، هەروەکو مووچەی ئەم کەسانە لە ماڵدا تاکو ٥٠لە سەدیش زیاد دەکرێ، دەبینی کە بەشی کرێکاران ڕۆژ کەمو ئەوەی ئاوە کە لەم سەرزەنیە هاتووە. حەقدەت ئەمە ئەوەو ڕاستەکان بە لە وڵاتانی وەك ڕۆژئو زیاد بوونی داهات بەك پەیوەندی هەیە بە بەرهەمەکانی سەنعەتی، بەڵکو بە هۆی داهاتی ڕۆژی جیات بووە کە ئاگەر بەو سەرزەنیە زیاد بکەین، ئەو کات گۆڕانکاری بەشی مووچە گرەکانی ئەوەوەیان بە دەبینانەوە دەدەری.

بابەتی خوارەوە وەرگێڕانی بابەتیکە لە بڵاوکراوەی کار ژمارە ١٤ (بڵاوکراوەی ڕیکخراوی بەکیتی قیدقیای کۆمۆنیست) بە ناو نیشانی (کیەی شۆڕشگێڕانە، تۆزۆیرم و باسی بوونی سەدەنی)

بە هۆی دوور و درێژ بوونی ئەم بابەتە لە هەر ژمارەیکی ڕیکای گەل بەشیك لەم بابەتە دەخەینە بەر دەستی خوێنەران.

کیەی شۆڕشگێڕانە، تۆزۆیرم و باسی بوونی سەدەنی

ئەوای ڕووداوی ١١ سپتامبەر، بابەتی حەقدەت دژی تۆزۆیرم کەوتە دەستوری کاری وڵاتانی ئیمپریالیستی، بە هۆی ئەوەی گشتی لە قورمانی بوونی ئەوانەی مەدەنی لە کردەوەکانی تۆزۆیستی لابەنگرانی ئالقاعیدە لە ١١ سپتامبەر، ڕیکخراوەکانی سیخوری، ئەوانی و تۆزۆیستی وڵاتانی ئیمپریالیستی و بە تایبەت ئەمریکایی توانیان هێرشیکی بەر بڵاو بکەنە سەر ئەو هێزانەی کە بە شێوەی کیمیی لە گەڵ بەپۆختەکانی ئیمپریالیستی دەوڵەمەندی و سەرمایەداری شەر دەکەن. ئەمە ڕاستی یەکە کە سەرچاوەی کیەی سیاسی، ئایدیۆلۆگی ئاشتی هەڵەگری. چەپایەتە و لە باشترین حاڵدا لە بوونی دەوڵەت وەك ئامرازی کە و سەرکوتی چینەکانی کۆمەڵایەتی لە ئایەن چینی دەسەڵاتدار جێی دەتوانین.

هەر بۆیە گومانی ئەمەی کە حەقدەت چەپایەتی بە شێوەیەکی گشتی لە گەڵ کە پەیوەندی بە و گومانی ئەمەی کە دەتوانین بە بی لیکدانەوەی بابەتی کە، بابەتی دەسەڵاتی سیاسی لە کۆمەڵگا جێی بەسەر بکەین، ئەی گەشتیکی ماتریالیکی و حەقیقە کە لە بەشی دووەمی ئەم بابەتە و ڕەخنەگرتن لە ڕەوانگەی باسی بوونی مەدەنی باسی لە سەر دەکرێت. ئەوەی کە لە بەشی یەکەمی ئەم باسە ڕۆژئو لە بەر چاو دەگرێت، جیاوازی کیەی شۆڕشگێڕانە لە کیەی دواکەوتووانە و دەوڵەتی و هەروەها تۆزۆیزمی کۆنی یا پولیسی مەزهەبە کە و ئەدبیقی جەکەدارە.

کردەوەکانی جەکەدارانە، کیمیی و ئەوانی کە هێزەکانی شۆڕشگێڕ ئەنجامی دەدەن بە شێوەیکی گشتی لە دوو شتواز خۆی دەبینن. بە کیك کیەی کۆمەڵایی حەقدەت (ڕابەرین گشتی کۆمەڵایی حەقدەت و شەوی فرێژ حەقدەتی حەقدەتی) کە لە ئایەن هێزە شۆڕشگێڕەکان زیاد دەکرێت و لە ئایەن کۆمەڵایی حەقدەت کە لە ژێر ڕەحمی سەرکوتی دەوڵەتی وە ژێر هاتووە، بە ڕیوە دەچی و ئاوەدی ئەوانی ئەدبیقی جەکەدارانەیە ڕشتری چریکی و شەڕی جەکەدارانە و تۆزۆزی سوور) کە لە ئایەن ڕیکخراوەکانی شۆڕشگێڕ بە مەبەستی ڕووخانی دیوارەکانی گۆمان بە بیسات. ئەوانی ڕۆژی دەسەڵاتدارانی کە لە هەل و مەرجی ڕاوەستانی جوڵانەوە دەگەڕێنە دەستوری کاری هێزە شۆڕشگێڕەکان.

هەر دوای ئەم شتوازە لە کە لە ڕیکخراوی نیە بە کار هەروە و ئەو بەرهەمانی بووە کە ئامەژەیەرانی ڕیکخراوی چریکەکانی فیدای گەلی ئێران بە کەلك وەرگرتن لە وان توانیان ئەمەیاری هێزەکانی کۆمۆنیست کە بە هۆی خەباتەکان و ساك و سەوداکانی جۆری نووەد زیاتی بی گەیشتە بوو، سەر لە نوێ زیندوو بکەنەوە. ئەدبیقی جەکەدارانە بەم ئامانجە دەستی پی کرد کە سەنوری ڕژێمی شا بەر بەرچ بدات و لە و هەل و مەرجەی کە جوڵانەوەی ڕۆشنبیری بەر بەست کراوە، ئاسۆیەکی ڕووناك لە هیوا و ئومید لە ناو شەوی تاریکی دیکتاتۆری نیشان بدات. هەر بۆ بە کردەوەی جەکەدارانە ڕۆژ لە ئەوەی کە کردەوەی بزاڤی نیە. کردەوەی ئەدبیقی بوو و ئەم ڕوانگەیە جەکەدارانە کە سیاکەل سەرقەی ئەوەی کە شکستی هەبا، لە مەزووی ڕووداوەی کۆمۆنیستی ئێران وەك خەباتیك مەبووە. چونکە ئامانجەکانی ئەدبیقی ئەم بۆتە کە ڕۆژئو لە ئامانجەکانی ئیمپراتی ئەو لە بەرچاو بوو بە ئەوانی دەست کەوت

هاوری مەسعوودی ئەحمەد ڕادە کاتەك لە پیشەکی کتێبی (ئەدبیقی جەکەدارانە، هەم ئیستراتژی، هەم تاکتیك) جەکەکی سیاکەل هەڵدەسەنگێنی. ئامانجەکانی ئەم جەکەکە بەو شێوەیە شی دەکاتەوە (مەبەست لە خەباتی جەکەدارانە لە سەرتاوە: ئەك وەشاندنی زەبری ئیرانی لە دژەمن، جگەو وەشاندنی زەبری سیاسی بووە. مەبەست ئەمەیە کە بە شۆڕشگێڕان وەشاندنی زەبری خەباتی ئەوانی کە دژەمن زیان هەڵدەگرێ: نیشان بدەین کە لەسەکانی خەباتی هەیە، دژەمن بەسیین و خەڵك وریا بکەین)، و لە هەڵسەنگاندنی ئاکامەکانی جەکەکی سیاکەل دەنوسی: (ئەمە بیسەلمێنی کە جوڵانەوەی سیاکەل بە ئەمەلی کۆتی خۆی و سەرەوای شکست هەبای، بە شۆڕشگێڕان و خەڵك چ زەبەکی بەخشی و هیوادارمان کرد، و ئەمە پێش لە وە بوو کە جریکی ئاو سوانی خەباتی جەکەدارانەی خۆی دەست پی بکات)، ئەوەی مەبەستیش کە لە جوڵانەوەی نیە هەر جاسە بە کەمی، بەڵام کەلکی لی وەرگرتوە لە چوار چێوەی ئەدبیقی جەکەدارانە شایانی تی گەیشتن ڕیان کردە ڕووداوی تۆزۆزی فەرەنسا وەك پەیانی ئەوەز لە لایەن گرتنی سوریی ئەك بە مەبەستی بە دەست هێنانی ئامانجەکی سیاسی جگەو بە تەبلیغی سیاسی بوونی توانیکی بڕوایانی کە بار کۆمەڵگای بەرچەست کراوی کاتی شا. ئەمەش گرت و تیا و ئەم مەبەستە ئەمانەت دوای شکستی خۆی. ئەوانی کە دەڵایکی سیاسی و بەدەست هێنانی ئامانجەکانی ئەمەیەر جۆری کەلك وەرگرتن و ئەمەیەر تەبلیغی ڕۆژ لە بی دەڵاکانی ڕژێمی شا بە گۆڕی جەکەك ئەگەیی.

هەروا کە وەڕوا ئامانجی جەکەکی جەکەدارانە کە لە سەر ئاسانی شەوری تەبلیغی جەکەدارانە ئەنجام دەگرێ، ڕووخانی سیاسوە. خەباتگێڕی شۆڕشگێڕ دەست دەدەنە جەك ئاکو بەرەوەی سیاسوە ڕژێمی دیکتاتۆری لە بەك بەری. وەو هەڵبەت ئاگەر ئەو خەباتگێڕانەی کە ڕوو دەکەنە تەبلیغی جەکەدارانەوەو ئاوەو ئەو ئەمەیەر ئەمەیەر ئەمەیەر و ئاوەیان ڕی سەن.

جەکەکی ئاوەنە گرن لە ئایەن توانای ئامارۆ لە بانوتر جامەی ڕابون لە بەرو ئوومەیکی ئەکە لە تەبلیغی جەکەدارانە بوو کە ئەمەیدا هێزەکانی ئەم ڕیکخراوە سەرەوای ئیستای ئەی جەنس و کەوت لە گەڵ ئاوەنەکان. سەرەوای ئەمەی کە دەیانزانی حەق لە مردن ڕیگایەکی ئەکە بەیدا ئەمەوە کە دەوڵەتانە کە توانیان ڕەوشا کەلکیان وەرگرت تاکو بە جەکەکی سەرانسەری جیهان ڕووت بیت کەلە پەیوەندی سیاسی هەبە وئەمەیەر وریەرانی ئەم ڕیکخراوە سەرەوای سالانە ئەشکەلەو و ڕیبازی لە خەباتی هەل و مەرجدا حۆزاگری شۆڕشگێڕانەی جیهان پاراستوو ئەم جەکەکە بە داهاتوویکی ڕووت وە ئەوەگردانی لەم ڕیبازە سیاسیانە دەستی پی کرد. بەڵی بەم هەیە کە هاوریایەك کە لەو جەکەکە بەشداریان کردە بوو، گومانیان دەکرد کە بە دارمەنە گرتن دانانی ڕیبازە سیاسیەکان ئازاد بکەن. جگەو ئەم ئامانەت کە بەم جەکەکە جەکەدارانە تەبلیغیکی سیاسی ئازای ڕژێمی کردنیا چی فوجی مووی ڕیك ئەدەن ئاگەر چی هەموو هاوریایان بەشدار لەم جەکەکە شەهید بوون بەڵام جەکەکە سەرکەوتی بە دەست هیا چونکە ڕووحیاری یەکی دەوڵەتی فوجی مۆری بە کەوتوی ئاشکرا بوو

کیەی خەڵکی

کیەی شۆڕشگێڕانە کە بە شێوەی ڕابەرەکانی ئاوازانی و ڕابەرەکانی خەڵکی خۆی نیشان دەدا. لە ئایەن کۆمەڵایی خەڵك بەرەو دەبی وئاگەر ڕەنجی شۆڕشگێڕ و ڕیکخستنی بەشی هەبی بارەتی دەدەك بە ئەنجام گەشتنی خۆیی. شێوەیکی ئە لە کەمە کە لە ئایەن سیستەمەکانی دیکتاتۆری ئوزاوی و سەرمایەداری و یەك ئاوا ئیستعماری ئەمەوزای. مۆری فۆزیزم ئی دەشرف و سەرکوت دەکرێ.

←

لە پرۆپاگەندەی بۆرژوایی ئەم دەورانە دەبین کە هیچ شتوەیەك بارەی دەربڕینی بزووتنەوەی دژی جیهانی بوونی سەرمایەداری بەم بارەوە کە بزووتنەوەیکی لەزۆربەیە سەرکوت دەکرێ. هەروا دەبین کە چۆن ئەم شتە لە لوت رێژی و بەکار هێنانی کێنە لە لەرزەین بووە هۆی گۆڕین دەسەلات و سەرەرای نەبوونی رێنمونی شۆرشگێڕ بوایە لە شتوارەی بزووتنەوەیکی بارەزایەتی گشتی، بەرنامەی هاو ئاهەنگ کردنی سەمایی بارشرا و بە سەر نەرزەنین لە لایەن بانکی جیهانەوە رابگرێ و بۆ ئەم مەبەستەش کۆڕاوی دا.

دەبێ ئەمەش لە بەرچاو گرت کە کێبەی عەلمکی و کێبەی بەکەدارانە هەموو کات بەکیك نیە. کێبەی بەکەدارانە بەرزترین شتوازی کێبەی عەلمکیە کە لەوێ دا عەلمکانی بەکەدار دەچنە شەر دژی مانیی دەولەتی سەرکوتگەر و نیزامی بۆرژوازی و لە رەوتی رابەرایی بەکەدارەی عەلمکی دەسەلات دەروجێن شتوەکانی تری کێبەی عەلمکی دەتوانین لە رابەرەیەکان و نارەزایەتیەکانی عەلمکی بین. ئەگەر جوولانەوەی عەلمك لە نەرزەین و لە ئورپا شەپۆلەکانی نیو نەتەوەیی کێبەی عەلمکیە کە بە شتوەی بەرد هاویشتن و ... جۆری دەبوون، لە ئەنجامی رابەرایی عەلمك و نارەزایی بە نیسبەت سیاسەتەکانی رژێم و هەتا جوییشاندانەکانی جۆرژ بوش بردن و دارامەی نیمی فۆتبال شتوەکانی ناوخۆیی نەبون کە نیشان دەری بزووتنەوەیکی بارەزایی چالاکە لە ناو کۆمەڵگادا کە لە لەکەدەری دەرون ماسی عەلمکی بارەزایەتەکانی کۆمەڵایەتی و ریکخستنی رابەرەیی عەلمکی فاکتۆریکی گرنگە. لە ئیران مانگرتنی کەسیی کە سەرەرای هات و هاواری لایەنگرانی رەژیمەکان کە دەنگ دانی لەکەڵ بە گۆمانی عەلمك بە مانی دروەمەی حوزەیرانی رژێم. حەماسەی عەلمك بە نیسبەت دەسەلات و دوورەی کردن لە کردەوەی شۆرشگێڕانە دەتوان بەجوولانەوەی دەشجوویی، کرێکاری و ئەنجامدار و داوان لە تایەتمەندی بارەزایی و کێبەی بەرهەمهێنەر کە بە مەرجی یەك هاتنی رێنمایی شۆرشگێڕ و کەلەك وەرگرتن لە وردی دەربڕینی بارەزایەتی لە ناو کۆمەڵگا دەتوانی حسابات و بەرەوم جوولانەوەی و سەرمایەداری تیران بو هاوئاهەنگ کردنی کردنی سەمایی بە نەوای نیك بدات.

بەڵام بە بەدی کێبەی چیایی بەوجوودیکی رۆمانتیکی وەك تایبەرلوسیق بکرێت و بە عەمەل وەك بە هەڵە ئەو مەرۆڤانەی کە لە گەورەیی عەمەلی چیایەتی کێبەیان بکار دێنن وەك تەقرەدیك جیا لە جەرگەی عەمەلی چیایەتی حساب بەکەین، ئەو کات بە مانی رەوت دەبێ کە نارەزایەتی کرێکاران بو بە دەست هێنانی مافەکانی یان کە و نوویان و دەرکردنی بەرەوەمەرەی کارخانەکان و داخستنی رێگا و بەکەکان کەلەم دەورەیەدا لە ئیران رۆژ بە رۆژ ، هەموویان شتوەیکی لە شتوەکانی کێبەی چیایەیە کە سەرەرای هەموو هەوڵەکانی رژێم بو شکستی بزووتنەوەی شۆرشگێڕانەی ئیران هەروا بەردەوامە و دەبێتە شتوەی سەرەکی لە عەمەلی عەلمکی.

بەشماوە لە ژمارەی دەهتوو

رەوتی ئاڵ و گۆڕەکانی ئەم دوانەیە لە پەیوەندی نیوان ئیران و ئەمریکا وا نیشان دەدەن کە ئەمپریالیزمی جیهانی بە سەرکردایەتی ئیمپریالیزمی ئەمریکا چیتر بەخۆیی بی دەسەلاتی ئەم سەرخانە سیاسیەی کە ئەمو وڵاتانە خۆیان بە پارێزەری بەژەوەندی سەرمایە دەزانن .ئاکان و خۆزیاری هەر ئەو فۆرماسیونە بەڵام لە لێکدانەوەی لە گەلەسەرخانیکی سیاسی کە بتوانی بە لا بردنی هەندێك یاسا و بریاری دەست و پێگر لە سەر ریگای خۆ رێکخستن لە گەڵ رەوتی سەرمایەی جیهانی بتوانی چارەسەری قەیرانەکانی گیرۆدەی سیستەمی سەرمایەداری بکات و لانی کەم تا رادەیك کۆنترۆڵی بکات.

کۆماری ئیسلامی وەك سەرخانی سیاسی بە دانانی یاسا و بریاری ئۆتۆکراتیی سەدەکانی رابردوو گیر و گرفتیکی زۆری لە سەر ریگای ژیر حاکمی ئابووری و فۆرماسیونی حاکمی بۆ خۆ رێکخستنی لە گەڵ رەوتی سەرمایەی جیهانی یەك هێناوە و چی تر ناتوانی پەیوەندی نێوان ئەم سەرخانە ئۆتۆکراتیە و ژیر حاکمی ئابووری سەرمایەداری بپارێزی وەهەر لە ئەنجامی بی تاکامی ئاڵی ناسراو بە دیفووم خواز و بارمەتەکانی وڵاتانی سەرمایەداری پیشکەوتوو و سیاسەتەکانی سەرمایەی جیهانی وەك سندووقی نیودەوڵەتی دراو و... بەتوانی چارەسەری قەیرانی سیستەمی سەرمایەداری دابمیاو بکات

کردەوەکانی کۆماری ئیسلامی لە مەودای ٤ ساڵی رابردوو و هەوڵی ئەقڵانی بەردەوامی بە مەبەستی پارێزەوەندی ئیمپریالیزم و سەرمایە تاکو ئیستا ئەوەیە، سەرەرای گیر و گرفتی رۆژ و ڕاوان بوونی بە مەبەستی چارەسەری قەیرانی ئیمپریالیزم و سەرمایەی جیهانی زۆری کات کە ئەم رەوانەیە دەگەڕێتەوە بە بوونی بوونی کۆماری ئیسلامی لە کات و هەل و مەرجیك کە بوونی ئاوا سەرخانیکی سیاسی وەك سەر خانی سیاسی پێش لە خۆی دەتوانی سەرمایە لە بواری هێزشی راستەوخۆی کۆمەڵایی ژاردەست و رەهەنگیشی کۆمەڵگا بپارێزی .لە هەل و مەرجیك دا کە ئەم سەرخانە بە لە بەر چاو گرتنی رەق و نیزاری کۆمەڵایی چەوساوە و ژاردەستی ئیمپریالیزم و سەرمایە دروشەکانی دوور لە راستی و فریوکارانەی دژی ئیمپریالیستی و بەکسانی خوازانەی هەڵگرتوو و هەر لە بەکەم رۆژەکانی بە دەسەلات گەیشتنی شەرنیکی زۆرینگری لە گەڵ ئیمپریالیزمی جیهانی و سەرکردەی نەوەی ئیمپریالیزمی ئەمریکا بە رێ خستوو و ئیستایش خەریکە تاکو جارنیکی تر و دوای ٤ ساڵ دەسەلاتی پر لە جنایەت بە نیسبەت کۆمەڵایی خەڵکی چەوساوە و پر لە حرمەت بە ئیمپریالیزم و سەرمایە، دیسان ئەو دروشمانەی دووبات بکاتەوە .

هەوڵ و ئەقڵانی هەر دوو لایی دەسەلات بۆ دەو باز کردنی سیستەمی دامیاو لە لە ئیران لە هەل و مەرجیك کاریگەری خۆی لە دەست داوە کە شەوی رێزیگەری بتوان بارەکانیش بتوانی جی تر جیا لی بان بوونی بارەدارەکە لە خانە ناو بینیکی کۆمەڵایی ناراوی. ئەم دوو ئاڵە لە یەك پەیکەرن و بۆ ماوەی چەند پۆیسیان بە یەکەوە و هەر کاتیك بۆیەوەیە ئی یەکیك لە سەرمایەداری دەسەلاتدار دەکات.

ئەمنیاتی کەل و پەل و کەرەستە لە لایەن بۆرژوازی سەمەتی بە مانای بەمانی بۆرژوازی توحاریە و ئەمروی بۆرژوازی توحاری بۆ فرۆشتنی کەل و پەل هێنراو لە لایەن بۆرژوازی سەمەتی بە مانای پچرانی پەیوەندی سە رمایەی ناوخۆیی لە گەڵ سەرمایەی جیهانیە و هەروا بەجیشتنی ئەسلی وەلایەتی قەلی بە مانای بەجیشتنی تاقەی پەیوەندی دەری ئەم رکیوە بە ئەنجامەك کە دیزیە نووسی دوو گۆڕەدی دەر دوو باتی ئەو سیستەمە هیچ کامیان ناتوانی لەم هەا و مەرحە بەم پیك هاتە ، چونکە زۆرتر لەمە لە گەڵ رەوتی سەرمایەی جیهانی ریك بکەن و سەرمایەی ناوخۆیی لە قەیراتیك کە هەروەم هەرەشەی لە ناو چوونی دەکات بۆرگاو بکات.

سیستەمی سەرمایە داری بە هەر سەر خانیکی سیاسی لە ئیران مەحکوم بە مەرگە و ئەم بریارە لە مێژە کە لە لایەن خەڵکی چەوساوە ئیرانەوە و رەبەری تاخەریش لە دەهاوویکی نیزیك دا ئی دەبەری و هیچ هێزیکی ناوخۆیی و دەرەوەیش ناتوانی ئەم سیستەمە لە چارەنوسی مەرگ و بەمان رزگار بکات

بە هیوای سەرکەوتن

شەمین

کرێکاران و زەحمەتکیشان !

ئێمە بۆ بەدەست هێنانی مافەکانمان

و بۆ سەرکەوتن، هیچ رێگایکمان

جگە لەیەکگرتن و رێکخستن نیە.

رێکخراوی فیدائیانی کۆمۆنیست

رێکخراوی ئێوەیە، بەریزەکانی پێوەست

بن.

ڕووشەکانی سیاسی

لە مەبەستی ئاشناکردنی خوێنەرەکی و لایەنگرانی لە گەڵ ڕووشەکانی سیاسی و بە شێوەیەک کە تێگەیشتنێکی ڕاستیق و دیالێکتیکانە لەم ڕووشانە هەبێ و بتوانێ تێزە ڕاستینەکانیان لەسەر ڕووشانە بنێت بلاوکراوەی ڕێگای گەل لە هەر ژمارەیەکی جۆری هەڵبژاردە لە ڕووشەکانی سیاسی قسەکەدەکاتەوە. هیوادارین بە کەلەکەی خوێنەرانی بگەین.

ئاپارتاید (Apartheides)

ئەم ڕووشە ئینگلیزیە یانی لە بەکێتی لە شێوەکانی وەحشیانەی جیاوازی ڕەگەزی دەکات و لە ئەسڵدا بریتیە لە سیاسەتێکی جیاوازی کە ڕەگەز پەرەسەنی وڵاتی کۆماری ئەفریقای باشوور ڕاژەی ڕژێمەی دەش پەستی داپشتوو و هەڵبژاردەکانی ئەو وڵاتە بەرنامە دەبوون لە بازی ڕووشدا بەمانای جیاوازی ڕاگرتنە. ئاپارتاید بەمانای بە جیا ڕاگرتنی تەواوەتی هەر بە ڕەگەزەکانی ڕەش لە سپی، مەجبور کردنی تەواوی بە داپشتن لە گەڕەکەکان و ئەیالەتەکانی تایبەت، بێ بەش کردنی ئەوان لە هەموو مافەکانی سیاسی و خوێندن و پێشکەوتنە لەو ناو جەمەی کە ڕەش پیستەکان مەجبور بە داپشتن لەوێدا دەبن و مافی دەرچوونیان لەوێ نیە. لایەکی ئەسڵەکانی ژیانیش لە بەهۆی جیاتی خەڵک و هەروەها بڵاوکەرەکانی ڕەگەزی سوسیالیستی و وڵاتی ئاسیای و ئەفریقایی، جەختیکی زۆری لەسەر ئاپارتاید بایاسای باسرا و هەر چەند ڕێکخراوی نەتەوە یەکگرتووەکان چەندین جار بڕیاری دانە دژی ئەو پەسەند کرد و ئاپارتایدی وەک پیشێل کردنی ئاشکرا و ڕەحمانەی مافەکانی مرۆڤ ناسی. بەڵام بە هۆی سیاسەتی وڵاتانی ئیمپریالیستی کە خوێنی بەشە و سەرچاوەی ڕەگەز پەرەسەی و چەوساندنەوە ئاگرکاوی بوون، هەروەها ئەو شێوە دژی ئەسانە لە ئاستەکانی جۆراوجۆردا لە بارچەکانی جیهان ئەنجامدرا تایبەتی.

ئاپۆلیتیسم (Apolitisme)

بێ بی حەزاڵ بوون لە بەشداری سیاسەت و بەشداری بەکردن لە ژیانی سیاسی، بێ بەش بوون لە شوێنی ڕووی سیاسی. ئەم ووشەیە لە بەشداری لە ووشەی پۆلیتیک بەمانای سیاسەت بەڵام لەگەڵ پێش ووشەی هاتووە بە مانای نا. بی حەزاڵی و بێ هەڵکردن بەسیاسەت ژیانی سیاسی و بەشداری نەکردن لەوێ لە ڕووی هەندێک لایەن ڕژێمەکانی سەرمایەداری لە نێوان کۆمەڵایەتی جیاوازی بەڵاوەگرت بەشداری نەکردن لە کاری بازی سیاسی و گوێ نەدان بە ژیانی کۆمەڵایەتی و سیاسی، لەوێ سەر جارە دەگرێ کە دەسەڵاتداری وڵاتانی سەرمایەداری بۆ دەگرش بە هەموو شێوەیەک کۆمەڵایەتی جیاوازی لە نێوانیان بەدەرکردن و سەرکوت کردنی ناوچوی کۆمەڵگا بەردەوامی بازاڕەکانی وردە و ژیانی ڕۆژانەی تایبەتیان ڕاکێشن. هەر کاتێکی ترس لە ئاپۆلیتیزم یانی شێوەی بێ حەزاڵی بەشداری سیاسەت، هەروەها شکستی هەندێک لە توێژەکان لە سیاسەتی دەوڵەتەکان و تەحرای دەسەڵاتدار و بلیمەتەکانی پێوەچۆڵ تەواو و پاشان جێ بەجێ بەکردنی تەواو لەم شێوەیە. هەروەها لە ڕیگای زەحمەت حەتە بە شێوەی قەدەغە کردنی بەشداری لە سیاسەت بۆ توێژەکانی تایبەتی کۆمەڵایەتی کە بە ڕۆژهەڵاتی، جێ بەجێ دەکرێت.

بۆ جەختی بەشداری سیاسەت و بەشداری کاریگەری و چالاکی و کۆمەڵایەتی بەشەوایی بە قازانجی تاقمەکەی دەسەڵاتداری دواکەوتووی ڕژێمی خەڵکیە چەوسێنەر ڕەخنەکیشانە لەشەو بو بەدەست هێنانی داخوازیەکانیان. لە جەختی چالاکی، لە بەشداری کردن لە دیاری کردنی چارەنووسیان دوور دەخات. لە ڕاستیدا ئاتوانن لە کۆمەڵگایەکی بژیس و لە سیاسەت بەشداری نەکەن. سەرچاوە نادان بە کاروباری سیاسی بارمتەیە بە سیاسەتی تاقمەکانی دەسەڵاتداری ڕژێمی خەڵکی و بەکردەوە دەبێتە سیاسەتێکی کاول کەر، سیاسەتێکی خراپ، و سیاسەتێکی دواکەوتووە.

بەکێتی پیرۆز (sainte allience)

ئەم زاراوە ساوە لە گەلەو گۆڕەکانی کۆمەڵایەتی و سیاسی و مەبەستی ئەو ئەنجامی دروستکردن و سات و سەودای گرێبەستی بۆ کردەوەی سیاسی بە پێچەوانەی بەرژەوەندی گشتی و پێشکەتخوازانە بۆ خزمەتە دەڵین ئیمپریالیستەکانی ئەمریکا و بریتانیا و ئالمانیا ئەوا ئەم ناوچەیە دەبینرێ بەکێتی پیرۆز لە کەمەلەوی فارس ڕژێمی جوولانەوەکانی ڕزگاری بەخشی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست و نزیک پیلە بتن، یان دەڵین کۆدەتای ٢٨ی گەلاوێژ، لە لایەن بەکێتی پیرۆزی دواکەوتووی سەرەوەی وڵاتی لیبیە و ئیمپریالیستەکانی ئەمریکا و بریتانیا و ڕێکخراوەکانی میسۆری بەڕێوە چوو.

ئەم قووناغە دەدەکەوێ کە ئیرە لا ووشەی (پیرۆز) مانای پیرۆز و پاکی نیە، بەڵکو بە پێچەوە بە نایاکی و دواکەوتوو بووی تاقمەکە دەگەیێ. هەروەها ناو بووسی ئەم زاراوە لە ڕێککەوتنی سەرەتاکانی دوو سەدەی ڕابردوو دەسی پێ کردووە لە ڕاستی دا ووشەی (بەکێتی پیرۆز) مانای ڕێکخراوێک بوو کە بانگ دووخانی ئایلیوت لە لایەن لیبیرتوورەکان و دەسەڵاتداری ئەوکاتەی ئەوروپا داسرا و ئاسایشی سەرکوتی جوولانەوەکانی شورشگێڕ و ڕزگاری خوازانە لە ئەوروپا بوو. ڕێکخراوی ئاسرا بە (بەکێتی پیرۆز) لە مانگی سیپتامبەری ساڵی ١٨١٥ لە پاریس سەرەتای دامەزراو لە وێ دا ئەنجامی ڕووسیا، نیمسا، ئەوروپا، تەشریش و پاشای پیروس بەشداریان کرد. لە ڕاستی دا ئەوەیە بە هەموو دەسەڵاتدارانی و پاشاکانی ئەوروپا کە بازنەی سیستەمی دەرەبەگایەتی و ئەشراف و ئاز بە هەرچەشنە ئاژاوە و گۆڕانی نیوکراتیک و سەربەخۆیی خوازانە بوون. هاتنە ناو ئەم بەکێتە پیرۆزە لەسەت بەریتانیا هەرچەند بە ڕەسمی بەهاتە ناو ئەم ڕێکخراوە، بەڵام ئەساسەکانی قبوول کرد و بە ئاشکرا لەو سیاسەت لایەنگری کرد. سەرەڕای و ڕێبەری کردەوەی ئەم ڕێکخراوە دواکەوتووە و بەکێتی وەک ئەوەی هێزەکانی کەتی مەزنیخ سەرۆکی ئەوریش و ئەلکساندەری بەکەم، ئەمپراتۆری ڕووسیا بوون بەکێتی پیرۆز هەرچەند ساڵ بەک جار کۆبکرەوە دەگیرد و کاروباری پێویست بو سەرکوتی جوولانەکان و جوولانەوەکانی شورشگێڕ. ڕیبازی دەگیرد هەزاران کەس لە سپانیا، ئیتالیا، پۆرتوگال... و هەند ووشە قازانجی شورەکانی خوشاری و دواکەوتووانەی بەکێتی پیرۆز سەرکوتکەکانی بەکێتی پیرۆز دەستی وەرداوەکانی سەرەڕای خوازان و سەرکوتی جوولانەوەکانی شۆڕشگێڕانە هەموو کات بە ووشەکانی مەرگی لە بلاوبوونەوەی شۆڕش دادەپۆشین. لە کۆتایی دا لە ئاکامی ڕاپەڕینەکانی ناو جێی لە نێوان دەسەڵاتدارانی و تیسیرتوورەکانی تەنەدانی ڕێکخراو و نێوان سەرەڕاوەندی چەسەکانی دەسەڵاتداری تەواو هێزی بەکێتی پیرۆز کەم بوو.

ئەوەی ساڵی ١٨٣٠ لە فەرنسا و پاشان ئەوەی شۆڕشەکانی مەزن و بەڵا بەدوای بەکی ساڵەکانی ١٨٤٨-٤٩ لە ئەنگرتە و لایەن ئەوروپایی بو هەمیشە بەکێتی پیرۆزی لە بەت بلاو کرد و لە بەرد مرد.

دواکەوتووی (Reacteur)

لە مانای سیاسی، ئەم ووشەیە بەمانای ڕاپەڕینی لەگەڵ پێشکەوتنی کۆمەڵایەتی، بەمانای ئەگەشانی چەن و توێژەکی بەرەو لاوازی و بەشداری ڕاپەڕینی کۆمەڵگا. ڕەوتی بەرەوپێشی مرۆڤ و حەقی کۆمەڵی خەڵک. کۆمەڵگاکانی ئیسلامی بەرەو بۆزەوە و پێشکەوتن دەبێتە پێش و ئەو توانا و چالاکی کە خاوەنی تەمبارات ئەو فۆناغانە و لەگەڵ وەرزی دەهاتووی ئەو ڕاپەڕینی دەکەن و دەیانەوێ بازو ڕۆژهەک هەر وەک جۆری ئیتیس، سەرباز ئەمەو بەمانیان دەدا ئەوەیە کە بەمانی کوبلە دەردەکان و پاشان دەرەبەگەکان و لە دوایی دا مەبەرەیە دارەکان هەر کامیان لە فۆناغەکانی مەزووی دەرکەوتوی جۆیان هەیا ئاهەنگ لەگەڵ ئامیر گەشەسەندی هەروەکانی بەرهەم هینەر، بەڵام ئەم جیاوازی بو بارەستی بەرژەوەندی جەوسەرانەی جۆیان. بۆ پاراستنی تەمبارەکان و جۆری جۆیان. لەگەڵ پێشکەوتنی کۆمەڵگا و لەگەڵ پێشکەوتنی کۆمەڵایەتی کەوتنە ڕاپەڕینی کردن. و دەمە سوەیش پەرەسەندەکانی بەرهەمهێنی کوت کە بوونە ڕێگریک لە سەر ڕێگای بزاوەوە و بەرەسەندی کۆمەڵگا. هەر بۆیە دواکەوتووی یانی ڕیغ لە سیستەمی کوت و بەردەوامان، یانی ڕاپەڕینی لەگەڵ پێشکەوتن. دواکەوتووی جاروبار وەک سیدە و خەدەخانی خوێناوی و تووڕەی بەکۆمەڵی کۆمەڵایەتی خەڵک جۆی دەوێنی. هەندێ جار لە شێوەی بیرەوەری کوت و مردوو بەیان دان بە داب و نەریت و یاسای کەونەی کەلەبوونی ڕاپەڕینی بەرەو پێشکەوتنی جیاوازی حیات دەکات. دواکەوتووی بەشێوەی نووسە کردنی سیستەم یەسەر کۆمەڵایەتی زەحمەتکێش لە بازی ئەوروپی و سیاسی و ئەمەو ئەو بەتەوانەی کە ئەساسەکانی خۆیان بی بەش کراون و پاش بەشیوەی سەرکوتی جوولانەوەی شورشگێڕانە کە کۆمەڵگا ئەوروپیان دا. لە ئاوراسی ئیمپریالیزم هەزی لیشان دەدا. لە وڵاتانی پێشکەوتووی سەرەتای. ئاشیرە و مەلیاریرە ڕەشگەلەوەی دواکەوتووی. دواکەوتووی بە کەسیت دەگوترێ کە شوێنی ئۆزامانی هەی لەگەڵ هەر جۆرێکی پێشکەوتوو. سەوی. پەیرە ئەسیلیز و پیلیز و سەر بار سەر بە ڕیسووکردنەوەی سەر لە سوی سیستەمی کوت و مردوو و بە دوو بوجوری کوت و دواکەوتووانە تی نەکوشی.

ئارەزوی ڕاگەیاندراوەکانی ڕێکخراو
لەناوتیشانی ئەنتریت وەرگرن !
www.fedayi.org
ناونیشانی پوستی ئەلکترونیک
webmaster@fedayi.org
ناونیشانی پوستی ئەلکترونیکی کۆمیتەی
کوردستان Kurdistan@fedayi.org

بڕووخێ ڕژێمی کۆماری ئیسلامی دامەزرێ کۆماری فیدراتیوی شووراییی